



HIV > សន្ទានុក្រុម

ជំងឺអេដស៍ (AIDS)

ការកើតមានរោគសញ្ញាដោយប្រព័ន្ធស៊ាំ (ប្រព័ន្ធការពារក្នុងខ្លួន) ចុះខ្សោយមិនអាចប្រឆាំងនឹងមេរោគនៃជំងឺមួយជំពូកបានហើយ ដែលបណ្តាលមកពីមេរោគ HIV ។ មិនមានថ្នាំចាក់ការពារ ឬថ្នាំព្យាបាលជំងឺនេះទេ ។

ការរួមជំណេកតាមតូថ (ANAL SEX)

នៅពេលដែលបុរសដាក់លិង្គរបស់គេចូលទៅក្នុងរន្ធតូថរបស់ដៃតូបុរស ឬស្ត្រី សំរាប់ការស្រួបស្រាល ។

អង្គបដិបក្ខ (ANTIBODY)

អង្គធាតុការពារប្រព័ន្ធប្រឆាំងនឹងមេរោគឆ្លង ឬជំងឺក្លាយទាំងឡាយក្នុងខ្លួនមនុស្ស ។

ថ្នាំប្រឆាំង ឬបន្ថយមេរោគវិរុស (ANTI-RETROVIRAL DRUG)

ថ្នាំម្យ៉ាងប្រើសំរាប់ទប់ទល់នឹងមេរោគ HIV ។

ដែលមិនបង្ហាញឬគ្មានរោគសញ្ញា (ASYMPTOMATIC)

នៅពេលដែលមនុស្សណាម្នាក់មានជំងឺក្លាយដែលគ្មានបង្ហាញរោគសញ្ញា មនុស្សនោះប្រហែលជាពុំដឹងថាខ្លួនមានជំងឺ ។

ទឹកក្រេសីល (BLEACH) (ទឹកអូសាវែល)

ថ្នាំសំរាប់ដាក់ឱ្យខោអាវស្អាត ។

ប៊ូប៊ីលីង (BULKBILLING)

របៀបគិតលុយដោយមានជំនួយពីរដ្ឋាភិបាលចំពោះអ្នកដែលមានប័ណ្ណមេឌីយែ ហើយអ្នកមិនចាំបាច់បង់លុយទេនៅពេលទៅជួបពេទ្យ ។

កោសិកា (CELL)

ផ្នែកដ៏តូចបំផុតនៃខ្លួនមនុស្ស ។ ខ្លួនមនុស្សគឺបង្កើតឡើងដោយកោសិកា រាប់លាន ។ កោសិកាគឺតូចរហូតដល់មិនអាចមើលនឹងភ្នែកឃើញ ។

ស្រោមលិង្គ ឬស្រោមអនាម័យ (CONDOM)

ស្បោងជ័រដ៏ស្លើងដែលត្រូវនឹងលិង្គ បុរសពេលឡើងរឹង (ដូចស្រោមដៃដ៏ត្រូវនឹងដៃ) ។ គេប្រើវាដើម្បីការពារកុំឱ្យមានផ្ទៃពោះ និងកុំឱ្យឆ្លងជំងឺតាមការរួមជំណេក ។

ការរក្សាការសម្ងាត់ (CONFIDENTIALITY)

ច្បាប់ដែលបញ្ឈប់អ្នកធ្វើការសុខភាពវេជ្ជបណ្ឌិត និងអ្នកបកប្រែមិនឱ្យនិយាយប្រាប់គេឯងអំពី ព័ត៌មានដែលអតិថិជនបានប្រាប់គេ ។
អ្នកធ្វើការទាំងនេះអាចនិយាយប្រាប់រឿងដែលអតិថិជនប្រាប់គេបានបើមានការអនុញ្ញាតពីអតិថិជនឬក្នុងកាលៈទេសៈសំខាន់ៗបំផុត ។

ឆ្លង (CONTAGIOUS)

ជំងឺក្លាយដែលអាចឆ្លងពីម្នាក់ទៅម្នាក់ទៀត ។

អ្នកផ្តល់យោបល់ (COUNSELLORS)

អ្នកធ្វើការដែលមានការជំនាញផ្នែកនិយាយ និងស្តាប់ពីរឿងឬបញ្ហា ធ្វើឱ្យអ្នកព្រួយចិត្តនិងជំនាញការផ្អែករកដំណោះស្រាយជូន ។ អ្នកផ្តល់
យោបល់គឺប្រកាន់ច្បាប់រក្សាការសម្ងាត់យ៉ាងហ្មត់ចត់ ។

សន្ទុះទប់ (DAM)

សន្ទុះជ័រដ៏ស្តើងបួនជ្រុង ប្រើសំរាប់ទ្រាប់ពីលើយោនី ឬរន្ធកូថ របស់មនុស្សប្រុស ឬស្ត្រីពេលរួមដំណេកតាមមាត់ ។

រោគវិនិច្ឆ័យ (DIAGNOSIS)

អ្វីដែលវេជ្ជបណ្ឌិតសម្រេចចិត្តបន្ទាប់ពីមើលរោគសញ្ញាអ្នកជំងឺ និងប្រវត្តិជំងឺ ការសម្រេចចិត្តចុងបញ្ចប់របស់វេជ្ជបណ្ឌិត បន្ទាប់ពីធ្វើការពិនិត្យ ធ្វើតេស្ត
ឬក៏និយាយជាមួយអ្នកជំងឺ ។

ការរើសអើង (ការប្រកាន់)(DISCRIMINATION)

ការវាយតម្លៃនរណាម្នាក់ដោយមានភាពលំអៀង ឬមិនសមរម្យពីព្រោះអ្នកនោះមានភាពខុសពីខ្លួន ។ ឧទាហរណ៍ ជនអន្តោប្រវេសន៍ ស្ត្រី មនុស្ស
មានរោគ HIV ឬជំងឺ AIDS មនុស្សពិការ ។ ល ។

ជំងឺ (DISEASE)

មកពីពាក្យឈឺ ឬការដែលមានកើតរោគ ។

កាសាំនឹងថ្នាំ (DRUG RESISTANCE)

នៅពេលដែលប្រពន្ធ ឬក៏ខ្លួនប្រណាយើងសាំនឹងជាតិថ្នាំដែលធ្វើឱ្យជាតិថ្នាំមិនមានប្រសិទ្ធិភាព ។

មនុស្សប្រុសស្រឡាញ់មនុស្សប្រុស (GAY)

ពាក្យសំរាប់ប្រើទៅលើមនុស្សប្រុសដែលចាប់ចិត្តទៅលើមនុស្សប្រុសដូចគ្នា ឬក៏រួមដំណេកជាមួយបុរស ដូចគ្នាសមាជិករបស់សមាគមន៍ប្រុស
ស្រឡាញ់ប្រុស ។

ប្រដាប់បន្តពូជ (GENTIALS)

ផ្នែកនៃរាងកាយរបស់មនុស្ស ។ ដូចជាមនុស្សប្រុសមានលិង្គ មនុស្សស្រីមានយោនី បបូរមាត់យោនី ។

ជំងឺប្រមេរ (GONORRHOEA)

គឺជាជំងឺដែលអាចឆ្លងបានតាមការរួមដំណេកមិនប្រុងប្រយ័ត្ន ។ យើងអាចការពារបានដោយសារការប្រើស្រោមលិង្គ នៅពេលរួមដំណេក និងអាចព្យាបាល ដោយប្រើថ្នាំអង់ទីបាយយូទឹក ។

ជំងឺរលាកថ្លើម (HEPATITIS)

មានការរលាកថ្លើមដែលជាទូទៅបណ្តាលមកពីមេរោគថ្លើម រោគរលាកថ្លើមដែលកាចបំផុតគឺប្រភេទ B និង C ។

អ្នកដែលស្រឡាញ់មនុស្សមានភេទផ្ទុយគ្នា (HETEROSEXUAL)

ពាក្យសំរាប់ប្រើទៅលើនរណាម្នាក់ដែលទាក់ទិតជាមួយ ឬរួមដំណេកជាមួយមនុស្សដែលមានភេទផ្ទុយគ្នា ។

ហេតុ អាយ វី (HIV)

មេរោគ (វីរុស) ដែលធ្វើឱ្យដែលធ្វើឱ្យប្រព័ន្ធប្រឆាំងនឹងមេរោគក្នុងខ្លួនចុះខ្សោយ ។ មេរោគនេះហើយដែលធ្វើឱ្យមានជំងឺអេដស៍ ។ គឺជាមេរោគ HIV ឆ្លងតាមការរួមសង្វាស និងឆ្លងនៅពេលដែលឈាមអ្នកមានមេរោគ HIV ចូលទៅតាមសរសៃឈាមអ្នកដែលអត់មេរោគ HIV ពីម្តាយ ទៅកូន នៅពេលមានផ្ទៃពោះពេលឆ្លងទន្លេ ឬពីទឹកដោះម្តាយ ។

ហេតុ អាយ វី វិជ្ជមាន (HIV Positive)

ពាក្យវិជ្ជមាន (Positive) ត្រូវបានគេប្រើនៅពេល ដែលគេពិនិត្យឃើញមានមេរោគ HIV នៅក្នុងខ្លួន ។

ហេតុ អាយ វី អវិជ្ជមាន (HIV Negative)

ពាក្យអវិជ្ជមាន (Negative) គឺពុំមានមេរោគ HIV នោះមានន័យថាអ្នកនោះមិនមានមេរោគ HIV ទេ ។

ថ្នាំប្រពិព្យាបាលម្យ៉ាង (Homeopathy)

ពិព្យាបាលដោយប្រើថ្នាំដែលបង្កើតឡើងក្នុងមនុស្សដែលមានរោគសញ្ញាស្រដៀងនឹងជំងឺ ។

មនុស្សរួមសង្វាសជាមួយភេទដូចគ្នា (HOMOSEXUAL)

ពាក្យសំរាប់ប្រើទៅលើមនុស្សប្រុសដែលទាក់ទិតជាមួយ ឬក៏រួមដំណេកជាមួយប្រុសដូចគ្នា ។ មនុស្សស្រី ដែលទាក់ទិតជាមួយ ឬក៏រួមដំណេក ជាមួយស្រីភេទដូចគ្នា ។

ប្រព័ន្ធការពារ ឬប្រឆាំងមេរោគក្នុងខ្លួន (IMMUNE SYSTEM)

ប្រព័ន្ធក្នុងខ្លួនសម្រាប់ប្រឆាំងនឹងជំងឺឆ្លងនិងមេរោគផ្សេងៗទៀត ។ HIV គឺជាមេរោគដែលបំផ្លាញផ្នែកនៃប្រព័ន្ធការពារ ឬប្រឆាំងនឹងមេរោគ ក្នុងខ្លួន ដូច្នេះហើយបែបមនុស្សមានមេរោគ HIV វិជ្ជមានពុំអាចទប់ទល់នឹងជំងឺឆ្លងបាន ។

ការឆ្លង ឬក្លាយ (INFECTION)

ការរលូតលាស់រាលដាលនៃមេរោគនៅក្នុង ឬលើខ្លួន ។ ការក្លាយទាំងនេះអាចបណ្តាលមកពីវីរុសបាក់តេរី ជាតិផ្សិត ឬប៉ារ៉ាស៊ីត ។

សេចក្តីអនុញ្ញាតដោយដឹងច្បាស់លាស់ (INFORMED CONSENT)

នៅពេលដែលមនុស្សម្នាក់យល់ព្រមធ្វើតេស្តអ្វីមួយ ឬក៏ទទួលការព្យាបាលអ្វីមួយនោះ (អ្នកជំងឺ) ត្រូវតែយល់ព្រមនូវការព្យាបាលមុននឹងការ ព្យាបាលចាប់ផ្តើម ។ អ្នកជំងឺត្រូវតែទទួលព័ត៌មានគ្រប់គ្រាន់ដូចដែរគេត្រូវការមុននឹងធ្វើការសម្រេចចិត្តទទួលការព្យាបាល ។

ជនប្រើគ្រឿងញៀនចាក់ INJECTING DRUG USER (IDU)

ពាក្យសំរាប់ពិពណ៌នាមនុស្សដែលប្រើថ្នាំញៀនដោយប្រើម្ជុល ហើយនឹងស៊ីវិលដើម្បីចាក់ថ្នាំញៀនចូលទៅក្នុងសរសៃឈាមឬសាច់ដុំ ។

ស្ត្រីរួមដំណេកជាមួយស្ត្រី (LESBIAN)

ពាក្យសំរាប់ប្រើទៅលើស្ត្រីដែលជាប់ចិត្ត ឬក៏រួមសង្វាសជាមួយស្ត្រីដូចគ្នា ។ សមាជិកនៃសមាគមន៍ស្ត្រីស្រឡាញ់ស្ត្រី ។ ចូរមើលនៅក្នុង មនុស្សរួមដំណេកជាមួយមនុស្សភេទដូចគ្នា ។ ទាំងនេះមិនឆ្លងទៅមនុស្សដែលមានសុខភាពល្អឡើយ ។

ទឹករំអិល (LUBRICANT)

វត្ថុរាវរម្ងាំងរំអិល ។ នៅពេលដែលយើងនិយាយអំពីការរួមសង្វាសដោយប្រុងប្រយ័ត្ន ទឹករំអិលគឺជាវត្ថុរាវរម្ងាំងធ្វើអំពីទឹក (ចៅហ្វាយ) ដែលគួរតែយកមកប្រើជាមួយស្រោមលិង្គដើម្បីកុំឱ្យលិង្គដាច់ឬរំហែក ។

បន្ទះស្បែក (MUCOSA)

សន្ទះស្បែកស្តើងៗពិសេសមាននៅលើលិង្គ យោនី ឬរន្ធកូថ

កិច្ចបំប្រែផ្នែកប្តូរម្ជុល (NEEDLE EXCHANGE)

កិច្ចបំប្រែដែលអ្នកអាចយកម្ជុល និងស៊ីវិលដោយឥតគិតថ្លៃ ហើយមានកន្លែងចោលម្ជុលដែលអ្នកប្រើរួចហើយ ។

មេរោគឆ្លងប្លក្លាយនៅពេលយើងខ្សោយ (OPPORTUNISTIC INFECTION)

មេរោគឆ្លងប្លក្លាយដែលរាលដាលយ៉ាងឆាប់រហ័សដោយសារប្រព័ន្ធការពារ ឬប្រឆាំងនឹងមេរោគទន់ខ្សោយ ។ ប្រព័ន្ធការពារប្រឆាំង នឹងមេរោគ អាចចុះខ្សោយដោយសារតែមេរោគ HIV ។ មេរោគឆ្លងប្លក្លាយទាំងនេះមិនអាចឆ្លងទៅមនុស្សដែលមានសុខភាពល្អឡើយ ។

ការរួមជំនេញតាមមាត់ (ORAL SEX)

នៅពេលដែលគេធ្វើឱ្យដៃគូគេស្រីបស្រាសដោយប្រើមាត់លិត ជញ្ជក់ បិតយោនីឬលិង្គ ។

វិជ្ជាពេទ្យកុមារ (PAEDIATRIC)

វេជ្ជបណ្ឌិតជំនាញផ្នែកជំងឺកូនក្រី និងកូនក្មេង ។

លិង្គ (PENIS)

ប្រដាប់បន្តពូជរបស់បុរស ។

**ការដាក់ចូលតាមផ្លូវការ
(PENETRATION)**

ការដាក់លិង្គរឹងចូលទៅតាមមាត់

រន្ធកូថ ឬយោនី ។

**ជនរស់នៅជាមួយមេរោគ
(PERSON LIVING WITH HIV/AIDS)**

មនុស្សដែលបានឆ្លងមេរោគ

ហេតុ អាយ វី ។ មនុស្សដែលមាន

មេរោគ ហេតុ អាយ វី អាចកើតជំងឺ អែដស៍នៅពេលអនាគត ។

**ពិធីព្យាបាលដោយការពារ
(Prophylaxis)**

ជាពិធីការពារខ្លួនកុំឱ្យឆ្លងមេរោគ

ផ្សេងៗនៅពេលដែលប្រព្រឹត្តការពារ

ប្រឆាំងមេរោគក្នុងខ្លួនយើងខ្សោយ ។

ការរួមសម្ងាស់ដោយការពារ

(PROTECTED SEX) ប្រើស្រោមលិង្គពេលរួមជំនេញ

ដើម្បីការពារមេរោគ ហេតុ អាយ វី និងជំងឺឆ្លងតាមភេទផ្សេងៗ ។

អ្នកចិត្តវិជ្ជា (PSYCHOLOGIST)

អ្នកជំនាញផ្នែកចិត្តដែលអាចផ្តល់យោបល់ និងរកដំណោះស្រាយជូន ពេលអ្នកព្រួយឬពិបាកចិត្ត ។

ការរួមដំណេកដោយប្រុងប្រយ័ត្នឬគ្មានគ្រោះថ្នាក់ (SAFE SEX)

នៅពេលរួមដំណេកដោយមិនមានគ្រោះថ្នាក់នៃការឆ្លង ឬក៏ចម្លងនៃមេរោគ ឬមេរោគឆ្លងធានាតាមការរួមដំណេក ។

ទឹកកាម ឬទឹកអង្កាតិ (SPERM)

វត្ថុរាវដែលចេញពីសិរីសោពេលដែលបុរសស្រីបស្រាវដល់កំពូល ។

ការរួមដំណេក (SEXUAL INTERCOURSE)

ការរួមដំណេកដោយ យកសិរីសោដាក់ចូលក្នុងយោនីស្ត្រី "ការដាក់ចូលតាមកាម" (penetration).

សុខភាពផ្លូវភេទ (SEXUAL HEALTH)

សមត្ថភាពរបស់បុរស ឬស្ត្រីក្នុងការសប្បាយ និងការស្រីបស្រាវផ្នែកភេទដោយគ្មានគ្រោះថ្នាក់ ឬឆ្លងមេរោគតាមការរួមដំណេក មានផ្ទៃពោះ ដោយពុំបានគ្រោងទុក ភាពកាចសាហាវឬភាពរើសអើង ។

ជំងឺឆ្លងតាមការរួមដំណេក (SEXUAL TRANSMITTED DISEASE (STD)

ជំងឺដែលអាចឆ្លងពីម្នាក់ទៅម្នាក់ទៀតតាមការរួមដំណេក ។

ផលអាក្រក់នៃថ្នាំឬការព្យាបាល (SIDE EFFECT)

ជាលទ្ធផលនៃការព្យាបាល នៃការចាក់ថ្នាំ ឬការព្យាបាល (ការធ្វើទុក្ខនៃថ្នាំ)

តេស្ត (TEST)

វិធីរកមុខជំងឺដោយយកឈាម ឬក៏វត្ថុរាវនៃខ្លួនមនុស្ស ទៅពិនិត្យមើលយ៉ាងហ្មត់ចត់ ។

អ្នកប្តូរភេទ (TRANSGENDER)

មនុស្សដែលធ្វើការរំកិលឬប្រើអ័រម៉ូនដើម្បីធ្វើខ្លួនគេឱ្យទៅជាភេទផ្សេង ឧទាហរណ៍ ប្រុសកែភេទជាស្ត្រីឬស្ត្រីកែភេទជាប្រុស ។

ការចម្លង (TRASMISION)

ការឆ្លងមេរោគពីមនុស្សម្នាក់ទៅមនុស្សម្នាក់ទៀត ។

ការព្យាបាល (TREATMENT)

អ្វីដែលមនុស្សធ្វើដើម្បីឱ្យខ្លួនមានសុខភាពល្អ ឬប្រសើរឡើង ។ ការព្យាបាលទាំងនេះ អាចរួមបញ្ចូលទាំង ការប្រើថ្នាំពេទ្យ ថ្នាំចិន ថ្នាំបុរាណ ឬក៏ប្តូរនូវការរស់នៅប្រចាំថ្ងៃ ។

រួមដំណេកដោយមិនប្រុងប្រយ័ត្ន (UNPROTECTED SEX)

រួមដំណេកដោយមិនប្រើស្រោមសិក្ខ ឬប្រដាប់ទ្រាប់ ។

យោនី (VAGINA)

ផ្នែកភេទរបស់ស្ត្រី (ប្រដាប់បន្តពូជរបស់ស្ត្រី)

ទឹកយោនី (VAGINAL FLUID)

ទឹកវិលចម្រុះនៅក្នុងយោនី ។

ចំនួននៃមេរោគ (VIRAL LOAD)

ចំនួននៃវីរុស (ឧ. ហេត អាយ វី ឬជំងឺឆ្លើមជំពូក C ដែលរកឃើញនៅក្នុងឈាមរបស់មនុស្ស បើសិនជាពួកគេត្រូវបានឆ្លងវីរុស ។

វីរុស (VIRUS)

មេរោគដែលផ្ទុំផ្សះមិនអាចព្យាបាលបាន ។ ហេត អាយ វី និងជំងឺឆ្លើមប្រភេទ A, B, និង C គឺជាវីរុស ។